

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI-, KÖZGAZDASZATI- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE- ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyzög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre " " " " " " " " 6 frt — kr Félévre " " " " " " " " 8 " — " Évnyegyedre " " " " " " " " 1 " 50 " Községeknek egész évre előrefizetve 5 frt.
--	--	--	---	--

A gabona olcsó ára.

A közélet s az üzletvilág minden rétegében kezd mutatkozni a gabna-árának nagybani csökkenése által előidézett nem kedvező anyagi helyzet.

Mindenki érzi, nemcsak a közvetlenül sujtott gazda, hanem az iparos, a kereskedő, hogy a gabonaárak példátlan sülyedése nagy visszaesést okoz az egész országban, és valóságos aggodalom fogja el azokat, akik a jövőben állandónak tartják a gabonának leszállott árát.

Mert hogy országszerte már is érezhető a gabona rendkívül alacsony árának hatása, arról számos jelenség tanuskodik. A piacra csak az viszi buzáját es csak annyit visz, a kit a végső szükség arra kényszerít, mert határozottan csakis veszteséggel adhatja el. Ha a gazda földjének tőkeértékét, ha a magot és a munkát számítja, kevesebbet kap a gabonájáért, mint a mennyibe termelése került.

Mi magunk láttuk egy kisbirtokosnak gazdasági számláját, melynek adatai szerint nyolczvéka buza-vetés után harminczhat forint deficit van feltüntetve.

Bármelyik rétegét nézzük is a társadalomnak, már is mindenütt észrevehető a súlyos szenvedés. Nagy iparral megáldott országban még kiegyenlítették némileg a fölötté olcsó gabona hátránya a munkás osztály könnyebb megélhetése s így az ipari termékek olcsóbbasága s nagyobb exportképessége által. Német- és Franciaországban azért most nagy érdeklődéssel vitatják a kenyér árának kérdését.

A legtöbb iparos nagyvárosban arra irányul az izgatás, hogy a kenyér ára leszálljon a gabonaár sülyedésének arányában.

De reánk nézve ezen kérdések inkább csak theoretikus becsüek. Nagy iparunk vajmi csekély; a kenyér és egyéb elsőrendű élelmi-czik az elegendő verseny mellett lassankint olcsóbbá válik. Nem ugyan akkora mérvben, mint a hogy a buza ára sülyedt.

Azonban ez a kérdés nálunk kevés gyakorlati értékkel bír. Sokkal nagyobb jelentőségű az, hogy a gazda drágán fizeti mindazon ipari czikkeket, melyeket pénzen szerez. A mi tavaly csak egy véka buzájába került, az ma másfél vékába kerül. Mert a buza olcsóbb lett, a mit pedig mesterembernél rendel, üzletben vásárol, vagy gazdasági gépgyárosnál beszerez, az ugyanazon áron maradt. Ezek a szükségletek és czikkek egyáltalán igen későn alkalmazkodnak a gabonaárak csökkenéséhez.

Minden oldalról megnehezül tehát a gazdának sorsa, s hozá az a gond aggasztja, hogy a mostani alacsony gabonaárak tartósan a mostani színvonalon fognak megmaradni.

P. H.

A közigazgatási bizottság ülés- terméből.

(Vége.)

DEÉS, 1884. okt. 8.

Voith Gergely közgazdasági előadó betejeszti a többek között a megyei gyümölcsészeti vándortanítónak havi jelentését, mely általános-ságban tudásul vétetett, a mennyiben pedig Sár-vár, Füge, Magosmart, Hezsdát, Szelecske községek faiskoláiban semmi előmenetel sem volt ez évben s a menyinyiben Kendi-Lóna községe faiskolai helyiségét mind ez ideig be nem szerezte, fentemlitett köz-ségek előljárói a legszigorubban utasíttatnak a hiányok pótlására.

Anka Péter árvaszéki elnök után Márkus János tiszti-ügyész teszi meg előterjesztéseit. Halász Ferencz kir. tanfelügyelő előadmánya rendjén egy különösen figyelemreméltó megjegyzést hallottunk. S pedig azt, hogy a gör. kath. lelkészek készséggel kiszolgáltatják a tőlük kívánt tanügyi statisztikai adatokat, miglen némely ref. lelkészről hasonlóan nyilatkozni nem lehet. Úgy, hogy a bizottság több concret eset alkalmából jónak látta intézkedés tételre a minisztert fölkérni.

Következik Lengyel János kir. adófel-ügyelő, kinek számos javaslatát mind határozatra emelték. Egy kérdés felett érdekes vita támadt. Két vélemény nyilatkozott. Az egyik azon nézet volt, mikép azon körjegyző, ki hanyag, pontatlan magaviseletével több ízben alkalmat adott arra, hogy ellene rendbírságot szabjanak ki, ezen többszörös hanyagság miatt fegyelmi vizsgálat alá vonható és így egyszerre két büntetés érheti és pedig az adófelügyelő újabb rendbírságot alkalmazhat, nem lévén neki joga fegyelmi úton közvetlenül eljárni; a közig. bizottság észlelvén azt, hogy már sokszor adott alkalmat a kérdésben forgó körjegyző arra, hogy megrendbírságot adják, ezen kétségtelenül bebizonyított rendellenes-ségeért, szabálytalan eljárásáért ellene a fegyelmi vizsgálat elrendelendő, illetve annak elrendelése végett az alispán felhivandó. A másik nézet abban culminált, hogy egy rókáról nem lehet két bőrt lenyúzni, közönségesen és egyáltalán nem a bizottsági tagok szavaival szólva. Vagyis, vagy tessék az illetőt megrendbírságot, vagy fegyelmi úton megbüntetni, de egy tényét kétféle módon is megtorolni, az nem egyezhetik meg semmiféle jogi axiómiával.

Egy másik vita tárgyát az adóvégrehajtás képezte. Egy oldalról anomáliának és türhetlen állapotnak jelezték azt, hogy a végrehajtó ki-megy exequálni valamely községbe s ezzel az ügy semmivel sem közeledett eligazítás felé, aztán meg úgy szökdös némely advégrehajtó falu-ról-falura, a mint éppen neki tetszik, illetve a mint éppen úti számláját jövedelmezőbbé teheti. Ez nincs rendjén, ez nem egyezik meg a törvény kívánalmával. Ha kimegy az exekutor, tessék neki felhajtani az adó restantiát, a mi felhajtható, hogy aztán azt a mi felhajthatlan, lelehesen irni. De nem úgy történik. Hanem lefoglaltatik egy szegény embernek a marhája. Az, közbejött körülmények miatt el nem licitáltatik. Akkor aztán megint megjelenik a szegény embernél az exekutor és majdan többször is, a költség felszapo-rodik, a restantia marad a régi. Ez nem állhat, sem az egyesek, sem az állam érdekében. Ha már lefoglaltatott valami, tartassék az mind ad-

dig zár alatt, míg a hátralék ki nem egyenlítettik, avagy az árverés meg nem ejtetik. Hogy pedig a végrehajtók szökdécelése kellőleg ellen-őrizhető legyen, terjeszsen be az adófelügyelő egy oly kimutatást, melyből kitűnjék az, hogy mely napon mely községben fordult meg a végrehajtó. Az ezzel szembe jövő vélemény kifejezője az utóbbi javaslatot elfogadja, de azt hiszi, hogy sokkal kisebb hátránya van a falusi embernek abból, ha előbb a tehenét, aztán talán a kecskéjét, vagy a harmadik esetben a disznóját foglalják le, minthogy rögtön, mihelyst a zár alá vett tárgy nem létéről tudomás szereztetik igénybe vétes-sék a bünvádi út és szedessék le a nyomorult ember feje felül a házfedél és húzassék ki lába alól talpalatnyi földje. E kérdésben úgy véli nem annyira striete, mint méltányosan kell eljárni. Így nyilatkozott a főispán, kiről azt szeretik kolportálni, hogy nem akar és nem tud méltányos lenni. Az eszmecserékben vezérlő szerepet vitt az alispán és mellette többen szóltak a kérdéshez. A végén az adófelügyelő felhivatott az említett értelemben szerkesztendő kimutatást folyó év végéig ide betejeszteni.

Befejezésül közöljük még Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán időszaki jelentéséből, hogy a központban alispáni hatáskörben a mult hóban 1641 ügydarabból csak 154 maradt ellátatlanul. A megye területén nem fordult elő bűneset, de igen mezőrendőri és egyéb kihágás összesen 387, elemi kár 7.

Az ülés, — tekintettel arra, hogy legközelebb szept. 24-én tartatott ülés, és így az időköz nem több egy félhónapnál, ezért sok tárgy nem gyűlhetett össze — még déli egy óra előtt ért véget.

A földadó deési bizottság gyűlése.

Az új kataszter munkálat-jának bevégezése pontja felé közeledik. A hivatalos ügyrend értelmében a törvényszabta eljárások után a megállított osztályozás, s az ez alapon kimért földadót illetőleg, az egyéni felszólamlások ideje is lejárván, a deési becselőjárás földadó bizottsága folyó hó 13-án tartá meg ez ügyben ülését. Jelen voltak: Elnök Szilágyi Albert, jegyző Miskolczi M. Lajos; Tatrossi Sándor Kovács Samu, Kászonyi Elek, Zibay Samuel, Daday János, Munzát Pál, Goldstein Dávid, Balogh József, Hirsch Jakab. Választott küldöttségi tucok: Bodó György, Keresztés Béla és kataszteri-becselőbiztos Váradi Zsigmond.

A gyűlést elnök Szilágyi Albert a következő, az ügy részleteit felvilágosító beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt bizottság!

Az 1875. évi VII. t.-cz. alapján megindított s ennek, valamint az 1881. évi XL. t.-cz. értelmében folytatott, s jelenben még rövid időig folyamataban levő, egyfelől az egyes földbir-tokosokat, másfelől az államot oly közletről érdeklő földadó-kataszteri munka, melynek valódi czélja! — mint még egy alkalommal e helyen volt szerencsém hangsúlyozni, — az ötvenes évek elején országunk földművelési- és közgazdasági viszonyaival teljesen ismeretlen több-

nyire idegen közegek által hiányosan készített földadó katasztert ki-igazítani, illetve helyette egy a tényleges viszonyoknak, a valóságnak megfelelő földadó-kataszter létrehozása, mely alapját képezze az arányos és igazságos megadóztatásnak, immár utolsó stadiumába-, az egyéni felszólalások elintézéséig jutott.

Az egyéni felszólalások helyszíni elintézésére hivatott felszólalási-küldöttség, öt hó alatti szakadatlan utazás folyamán a kataszteri-járás mindenik községében megjelenván és az egyes felszólalásokat a helyszínén tárgyalván, a felszólalás tárgyát képező minden egyes földrészletre nézve az indokolt javaslatot úgy a kir. becslobiztosok, valamint a tisztelt bizottság által választott bizalmi férfiak megtették. A tett felszólalások s az előbb jelzett javaslatok az egész kataszteri-járás területéről bizottságunkhoz beérkezvén, itt fekszenek előttünk, s felettök bizottságunk elsőfoklag határozni ez alkalommal van hivatva.

Ezzel tisztelt bizottság a gyűlést megnyitottnak nyilváníthatnám, mielőtt azonban ezt teném, legyen szabad némelyeket elmondanom.

Midőn évekkkel ezelőtt első ízben volt szerencsém elfoglalni ezen helyet, az akkor uralkodott hangulat folytán indítatva éreztem magamat felszólalni, s kérni a tisztelt bizottsági tag urakat, hogy a tárgyalások alkalmával ne vezettessék magukat azon sok helyen elterjedett téves nézet által, mintha a folyamatba tett kataszteri-munka célja a földadó minden áron való emelése, mert a cél, — mint előbb is volt szerencsém hangoztatni, — az első, az összes években közgazdasági és földmivelési viszonyainkkal teljesen ismeretlen és többnyire idegen közegek által létrehozott földadó-kataszter helyett egy földmivelési, minden viszonyainkat tekintetbe vevő, a tényleges állapotnak megfelelő új földadó-katasztert létesíteni, s ennek alapján aránylagos és a valóságnak megfelelő adóztatást behozni.

Ezen felszólalásom óta évek forogtak le az örökkévalóság kerekén, s az ez alatt tett észleleteim folytán ma már örömmel constatálhatom, hogy az előbb jelzett téves hit időközben csaknem egészen eloszolván, ezáltal megkönnyítettett az oly complicált munkát a gyors bevégezéshez közelíteni.

Hogy az 1875. évi VII. t-czben lefektetett s előbb említett cél kataszteri járásunkban mennyire éretett el, kiviláglik egyfelől a kolozsvári kataszteri-igazgatóság által ez év első hónapjaiban minden egyes birtokossal közölt földadó adatokból, másfelől a beadott felszólalások számából. Előbbi adatok nem állván rendelkezésem alatt, nem érintem, utóbbi adatok birtokomban lévén constatálom, hogy a járásba kebelezett 82 község területén osztályba sorozott mintegy 200 ezer részlet közül 2346 részlet reclamáltatott meg; ezen összegben van erdő-részlet 239, más művelési ágbeli 2107.

Ezen adatok is — tisztelt bizottság — igazolják, hogy a kataszteri munkálat eredménye e járásban inkább kedvezőnek mint kedvezőtlennek mondható.

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy az új kataszteri-művelet járásunkban tökéletes, hisz ily complicált és nagy műben, annyi idő alatt mint mennyi e műveletre fordított, tökéletest alkotni nem is lehetséges, hanem csak azt akarom jelezni, hogy a mű alkotóit pontos és lelkiismeretes munkálkodásáért méltánylás és elismerés illeti, értem a létrehozás alatt a kir. becslobiztosokat, a kerületi felügyelőt és a kerületi igazgatóságot.

Ezzel van szerencsém a gyűlést megnyitottnak nyilvánítani.

Ezen közhelyesléssel fogadott megnyitó beszéd után az elnök előterjeszti, hogy Voith János elhalálozásával az alelnöki állomás üresedésbe jövéen, s bárha a bizottság működése határpontján áll, az ügy érdekében kívánatos annak betöltése, mely felhívásra a bizottság által egyhangulag Kovács Sámuel választatott meg. Ezután elnök felhívta kataszteri biztos Várad Zsigmondot a felszólalási esetek részletes előterjesztésére, melyre Dada János bizottsági tag indítványozza, hogy azon felszólalási esetek, melyekre becslobiztos a járási küldöttséggel egyhangu véleményben volt, mondassék ki határozatilag azoknak elfogadása, és csak azon esetek

egyenkénti előadása kívántassék, hol a kettő közt eltérő vélemény merült fel. Tatrossi Sándor bizottsági tag ezzel ellenkezőleg az egyenkénti tárgyalást óhajtja, hogy a bizottság meggyőződhessek arról, miszerint a küldöttség lelkiismeretesen teljesítette megbízását. A többség által ezen elfogadott indítvány alapján, kezdetét vette a felszólalási esetek egyenkénti tárgyalása, s miután a tanácskozás rendjén több községek felszólalási esetei letárgyaltattak, Kovács Samu bizottsági tag indítványba hozza, miszerint ezen tárgyalások következtében, azon meggyőződésre lehetett jutni, hogy az eljárás, valamint az egyes birtokosok, úgy az államérdekében helyesen végeztetett, melyből kifolyólag indítványozza, hogy csak azon esetek tárgyalassanak részletesen, hol a becslobiztos és járási küldöttség között vélemény-külömbőség merül föl. Ezen elfogadott indítvány értelmében a becslobiztos mind a mezőgazdaságot mind az erdőt illető előterjesztéseit megkezdte, melyek fölötti határozás és az ügy érdekében tett intézkedések után a gyűlés tárgya kilévéenmerítve, elnök köszönetét nyilvánítja a bizottsági tagoknak, kik hét éven át őt szíves támogatásukban részesítették. Ezután felhozta kir. kataszteri-biztos Várad Zsigmondnak működése közben tanúsított azon eljárását, melyszerint úgy a birtokosság, mint a kormány érdekét tekintetbe véve, eljárását az igazsággal összhangzólag eszközölte; e méltányos eljárásáért az elismerést jegyzőkönyvileg kifejezni indítványozza. Ezen indítvány elfogadása után Miskolczi M. Lajos, fölhozván bizottsági-elnök Szilágyi Albertnek az ügy érdekében tett közhasznú lankadatlan fáradozását, midőn ennek a bizottság nevében elismerését fejezi ki, azon meggyőződésben van, hogy ezáltal, egyszersmind a járási birtokosság elismerő méltánylását is tolmácsolja. Ezen indítvány egyhangu elfogadása után, az elnök a három napon át tartott tanácskozást, s ezzel egyidejűleg a járási bizottság működését is befejezettnek nyilvánítván, a bizottsági tagok szívélyes bucsuvétellel távoztak el.

N—r.

Színészet.

A körünkbe érkezett s Polgár Károly igazgatása alatti színtársulat előadásai sorát Csiki Gergely „Bozóti Mártha“ színművével kezdte meg, melyben a társulat dráma személyzetét kívánta bemutatni. E bemutatás szinte fölösleges volt, mert e társulat a nyáron városunkban átutazólag rendezett sikerült előadásai következtében jó emlékezetében áll a közönségünknek. Azonban a társulat nagy előnyére van, a címsszerpet adó Róth Mari, mint a ki a társaság új szerződött tagja. E darab már többször jelent meg színpadunkon, azonban, hogy ezen előadás azokat fölülmulta, a címsszerpet correct fölfogása, s hű s a közönség tapsai által méltatott alakítása mellett Szabó Gyula, Komlosi, Kiss Sándor, Polgár Károly, Németh, s főleg Polgár Gyula voltak főbb tényezők. Az előadást megelőzőleg „Thália Üdvözlete“ képlet bemutatása alatt a „Hymnus“ adatott elő a szép számú közönség előtt.

Október 12-én a második előadás volt: a „Szép Leányok“ a fővárosból vett életképekben, melynek érdekét emelte, hogy azokat a színműirodalomnak első gavallérja Csiki Gergely „auffírolta“. A hevesebb véralkatu szépet Latabárné elég dévajsággal, a higgadtabbat Róth Mari hatással adta, s a többek közt kiemelendő Szabó Gyula és Gábor, Németh, Antal és Polgár Károly. Közönség nem nagy számmal.

Október 14-én adatott a „Kis Herceg“ operette, mely Polgárné-nak egyik bravourszerepe, szép játékát emelte fényes jelmezé, játékközben egy díszes virágcsokorban a közönség elismerésének kifejezése volt. Még föl kell említenünk Polgár Károlyt, Kiss Sándort s Erdélyi Ottiliát a sikerült énekpróbában, s ez előadás énekreszeit, — ha szabad úgy mondanunk — élvezhetőbbé tévé, az igazgató által szervezett saját zenekara. De mindezeknek dacára a közönség nem nagy, sőt kevesebb volt a megelőzőtt előadásoknál.

És ezen tapasztalatok következtében a folyó hó 15-iki előadást Dóczi eredeti vígjátékát „Utolsó Szeremlem“ hirdető színlapon így

nyilatkozik az igazgató: „Miután az általam tervbe vett 12 előadásra terjedő bérletre, az aláírássok oly csekély számmal gyűltek be, hogy társulatom fenttarthatása ezekből ítélve teljes lehetlenné válik; ez idő szerint csupán 6 előadásra nyitok bérletet, melynek lefolyása után, bármily vérző szívvel de kénytelen vagyok bucsut venni s más alkalomra tartani fenn magam, és társulatom számára a szerencsét.“

Sajátságos jelenet, midőn a társulat e nyár folytán mintegy átutazólag rendezett nálunk előadást, a tikkasztó meleg s felemelt helyárak dacára zsúfolt előadásoknak örvendhetett. És jelenleg, midőn előadásai emelése érdekéből még zenekart is szervezett: nem találkozik a közönség kellő pártolásával! Avagy talán közönségünk lelkesedését, mulatni vágyó kedvét szegték: a választási reminiscenciák, többnemű „faché“-k, gyenge termés, olcsó gabna ár, vagy az idő szeszélyes járása? De hogy mindezek, egyenként és összesen teljesen le nem hangolták közönségünk érdeklődését, fényesen czáfolta meg a mai előadás, melyen díszes és nagy közönség jelent meg, hallgatni a költő kötött beszédbeni hatalmas „dictióit“ s örvendeni sikerén azon előadásnak, melyben Nagy Lajos korának regényes alakjaival találkozánk.

16-án a „Koldus Diák“-ra hordtak ki színlapot, azonban közbejött betegség miatt helyette „Tricoch és Cacolet“ című bohózat adatott elő, melyben Polgár Gyula és Károlynak sikerült alakításai a meglehetősen számú közönséget kárpótolták az elmaradt operettért. Az előadáson nem látszott a rögtönözés nyoma s a közönség meglegedetten távozott.

Tegnapra „Gasparone“ nagy operett volt kitűzve, ma „Csicsóné“ népszínmű adatik. E derék, jóigyekezetű társulatot ajánljuk a közönség tömegesb pártfogásába.

VEGYESEK.

— **Megyénk** bizottságának őszi rendes közgyűlése, miként mult számunkban is jeleztük folyó hó 27-én tartatik meg, s ezt megelőzőleg 26-án számonkérő (scontralis) szék lesz.

— **A trónörökös** Görgényből Nagy-Károlyba utazott. A pályaudvaron a hatóságok és a küldöttségek képviselői, főnökei, Károlyi István gróf és a nagy közönség által fogadtatott lelkesülten. Domahidy főispán a megye nevében üdvözölte ő fenségeiket, a trónörökös örömet fejezte ki, hogy szeretett hazája e szép vidékét is megismerheti. A bevonulásnál a feldíszített utcákon a közönség mindenütt lelkes éljenzéssel fogadta a fenséges urat. A vadászon 23 őz ejtetett el, melyből ő fensége ötöt lőtt. Este a város fényesen kivilágított. Gróf Károlynál nagyszerű ebéd volt. A trónörökösnek a városban gróf Károlyné-val séta-kocsizást tett. Ő fenségeiket mindenütt lelkesen megéljelezték. Majd az istentiszteleten vettek részt, azután a „mérki“ vadászkerben vadászott később gróf Károlynál volt ebéd. Az ebédnél Károlyi István felköszönté a trónörökösöt és családját, mire Rezső főherceg következőleg válaszolt: Nagyon köszönöm, hogy Nagy-Károlyban oly szép napokat tölthettem. Poharam emelem Margit grófnőre és az én kedves barátomra gróf Károlyi Istvánra. Köszönöm. Éljenek! Este kivilágítás volt és nyolcz órakor szívélyes búcsu után ő fenségeik elutaztak.

— **Rómániában** Bratianó újabb politikája mely az osztrák-magyar monarchiához való csatlakozáson alapul, lassanként mégis hódít a közvéleményben is. Az erdélyből kivándorolt dakorománok, kik a magyarellenes izgatás fő szítói, tért veszítenek s egyik legmérgeesebb közlönyük, a „Románia libera“, közelébb kijelenté, hogy csatlakozik Bratianóhoz. Ennek bizonyosságául pedig elbocsátotta erdélyi emigrans dolgozó-társait, kik a lapban eddig Magyar-ország ellen izgattak.

— **Kinevezés.** A közigazgatási erdészeti bizottságosági-gorbói járási főerdéssé alsó-csernátoni Cseh Pál erdészt nevezte ki. A kinevezett folyó hó 15-én állomását elfoglalta.

— **Elismeréssel** kell felemlitenünk városunk hatóságának azon eljárást, hogy a Rozsahegy alatti és Malatói utak jókarba hozására nagyobb mennyiségű kavicsot hordatott, azonban aligha kárba nem veszett intézkedés nem lesz, ha a sok drága kavicsot minden alap-munkálat, vagy a javítandó utak széleinek kisánczolása nélkül csak úgy a sártengerbe beleszorják.

— **Több levélbeli megkeresés folytán** kijelentjük, miszerint nem vagyunk azon helyzetben, hogy a kis lutrin hetenként kihuzott számokat rendesen közölhessük, de különben sincs szándékunkban a szerencse-kisértés vágyát ezáltal fokozni vagy ápolni, s az illetőknek tudomására hozzuk, hogy miként írják: Zilah város derék lakói nem keresik a könnyű meggazdagodás módját, nem kell nekik a lutri; a gyűjtő két hét előtt beadta lemondását, mert az üzlet nem fizette ki magát s eddig nem akadt rá másik vállalkozó.

— **Időjárásunk** nagyon változó. A derült napokat, melyek e folyó hét két reggelén erős deret hozának esős idő váltotta fel, melyek alatt a Czibles magasabb csúcsait már hólepel borította el. Ez időjárás a törökbuza-szedésre nagyon hátrányos, annál inkább, mert a termés egy része még teljes éretlen állapotban van.

— **A deési szőlőhegyekben** a szüretelés folyó hó 26-án veszi kezdetét; termés van ugyan, de az érésben elkésett fűtökből még csak közepes minőségű mustra sem számíthatunk.

— **A képviselőházban** a felirati vita kezdetét vette. Berzeviczy Albert előadó hatásosan ajánlja a szabadelvűpárt felirati javaslatát. Irányi Dániel a függetlenségi pártét nyújtja be és erősen bírálja a szabadelvűpárt feliratának különösen a mandatumok meghosszabbítására vonatkozó részletét. Keményen kikel a választási visszaélések ellen és hangsúlyozza Magyarország függetlenségét. Apponyi gróf idealis politikának nevezi az Irányiét és magát realistának mondja. Ajánlja saját felirati javaslatát. A felsőház reformját elfogadja, a mandatum meghosszabbítása ellen kikel és elítéli a hatóságok állítólagos korteskedéseit. Andreánszky báró az antiszemitákért beszélt.

— **A gyümölcsfa-ültetése** egy igen praktikus módját találta fel egy budai sváb, s már évek óta alkalmazza is jó sikerrel. Tudva van ugyanis, hogy a gyümölcsfák gyökere körül tömár földnek kell lenni, hogy az megfogamjon. E célra vagy erőssen letaposásák a földet az elültetett fa gyökerére, vagy vízzel jól megöntözik, vagyis műnyelven: beiszapolják azt. Azonban a két módszer egyike sem közelíti meg tökélyre nézve a budai svábjét. A betaposásnál ugyanis azért még mindig maradnak üregek a fa gyökerei között, melyekben aztán a penész tenyészhet, a megöntözés pedig sokszor csak ront a dolgon, mert ha a fa gyökere alatt laza föld van, oda lehetőlván, azt összeiszapolja, s így a gyökerek között szintén üreget mos. A budai sváb eljárása pedig következő: ha elkészítette a gyümölcsfa számára szánt gödröt, t. i. trágyás földdel enig töltötte, akkor aztán annyi vizet önt a földre, a mennyit az csak felvesz, egy fával négyszer jól összekavarja, hogy hig sárrá változzék, s a hig tócsába belenyomja a fát a gyökérnyakáig, s aztán egy tenyérenyi porhanyó földet húz rá. Ki ne ismerné el ez ültetési módnak teljes racionálisságát, mennyivel gyorsabb munka a gondos ültetésnél, s

mégis mennyivel biztosabb. Furcsa, hogy nem egy növényteni tanár, hanem egy budai sváb találta fel.

— **Egy mű jelent meg Aradon**, czime: „Hagyatékom Fiaimnak“, írta Vertán Endre. Kiadják Györgyössy Rudolf, Millig József. Tartalma a tapasztalati életbölcészetből van merítve; a gondos atya harminczhat fejezetben tanácsot ad gyermekeinek, hogy hogyan alkalmazkodjanak az élet körülményeihez, ha megelégedett és boldog emberek kívánnak lenni. E második kiadás tiszta jövedelme felerészben a Budapesten felállítandó „Magyarországi tanítók árvaházára, fele részben az Aradvidéki tanítóegylet segélyalapjára fordítatik.“ Ugy belbecsét, mint kiadásának célját is tekintve, ajánljuk a jó iránt érdeklődők figyelmébe. A mű 12 és fél ivre terjed, egyszerű példány ára egy frt. A könyv izléssel és csinnal van kiállítva.

— **Tisza Kálmán miniszterelnök** névnapja alkalmából a szabadelvű párt-körben a párt részéről szívélyes óvációban részesült, s a fővárosban időző főispánok is tisztelegtek a miniszterelnöknél. — **Mármaros-Szigeten** egyelőre felhagytak a tervvel, hogy állandó színházat építsenek. E célra ugyanis csak 35,000 forintja van a városnak. — **Egy bécsi lap** hite szerint a vámszövetség megújításánál a magyar-kormány követelni fogja a cukoradó módosítását, az osztrák-magyar-bank magyar osztályának nagyobb dotációját és a közös vasutak kettéosztását. — **Párisból** jelentik, hogy a francia pénzügyek mindinkább kedvezőtlenre fordulnak. Az adók jövedelme csökken s ez évben már eddig negyvenhét millió a hiány. A khinai és tonkini expedíciókra folyvást sok pénz kell. — **Az orosz kormány** több mint négy millió rubelt vett föl a jövő évi költségvetésbe új hadi-hajók építésére. A kormány újra nagyobb erélyvel akarja megkezdeni az oroszositást; a varsói új kormányzó, a lengyel északnyugati területeken iskolákból, templomokból sat. teljesen kiakarja szorítani a lengyel nyelvet. — **Arany János** újévi versének jókívánsága, hogy: „olcsó legyen a kenyér, a gabona áros,“ most Európa szerte az ellenkezője állott be. A gabona mindenütt oly olcsó, hogy a gazdák alig tudnak megélni, ellenben a kenyér csak olyan drága mint volt. Bécsben a tanács e kérdéssel foglalkozik. — **A kholera** Olaszországban csökkenőben van. A vörös-kereszt-egylet betegápolói közül másfélezer foglalataskodik Nápolyban. — **Déván** a hunyadmegyei közgyűlésen egyhangulag és közlekedéssel elfogadtak a kenyérmezei hősök emlékének felállítása ügyében a régészeti társulat által tett indítványt. — **Cseh képviselők** azt kívánják, hogy Prágában önálló bankhivatal állíttassék fel, a milyen 1878. óta van. — **Marseille város hatósága** ráparancsolt a pékekre, hogy a kenyér kilóját két czentime-mel olcsóbban adják; a kenyér ára most kilonként harmincznyolcz czentime. — **Abdul-Hamid** szultán az Egyesült-Államok könyvtárának értékes gyűjteményt ajándékozott, mely gazdag kötésben hét-száz török könyvet foglal magában, melyek az ő uralkodása alatt jelentek meg. — **Az orosz haditörvényszék** tizennégy felségárulási pört fejezett be s Aschenbrenner ezredest, négy katonatisztet, egy tűzért és Filipovné Figner Máriát, ki a hadseregben terjesztette a forradalmi esz-

méket, továbbá Wolkensteinnét halálra ítélte remélik, hogy a czár egyrészőknek megfog kegyelmezni. — **A lioni munkások** a közmunkák azonnali megkezdését, kilencz órai munkaidőt, négy frankyi bérminimumot, elzálogosított ingóik díjtalan kiválthatását és a nyilvános épületeknek nyilvános átengedését követelik. — **Kolozsvártt** Berényi József vasúti állomásfőnök, kit Budapestre helyeztek át, ezer forint alapítványt tett alsóbb rangu hivatalnokok és dijnokok árváinak nevelésére.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Szám: 13,312.—1884.

Mindenik szolgabírónak.

A megyei közigazgatási bizottság által idei 3057. sz. a. kelt határozattal, a megyei közmun-ka-váltási egység-árak 1885. évre az igás nap-számokra vonatkozólag 1 frt 80 kr.-ban-, a kézi napszámra pedig 40 kr.-ban állapítottak meg.

Midőn ezt a czimnek tudomására hozom, felhivom egyúttal, hogy az 1885. évi közmunka erő összeírását, a mult évben erre vonatkozólag kiadott rendeletem szem előtt tartása mellett haladéktalanul eszközöltesse és az összeírásokat közszemlére kitétel és kihirdetés után hozzám folyó évi november hó 5-ig felterjesztetni el ne mulassza.

Az önként megajánlandó váltságdíjakra nézve az összeírást megelőzőleg hozassa köztudomásra, hogy azon közmunka kötelezetteknek, kik a rendes összeírásnál megváltási szándékukat bejelenteni elmulasztják s az összeírási lajstromban természetben teljesítendő napszámokkal lesznek felvéve, évközben pénzzel való megváltást engedélyezni egyáltalában nem fogok.

Deésen, 1884. évi október hó 8-án.

Szarvadi Pál,
kir. tan. alispán.

Magyar királyi belügyminiszterium.

Sz.. 4494.—1884.

Körrendelet.

A közmunka és közlekedési miniszter úr f. hó 11-én 19,259. sz. a. kelt átiratában közölte velem, miszerint újabb időben ismételten felszólalások történtek, hogy a portómentes hatóságok és hivatalok a jelentékeny levelezéseknek tulnyomó részét ajánlottan adják fel a postai hivataloknál, mi tekintettel arra, hogy minden egyes ajánlott levél külön kezelést kíván, a különben is megterhelt postahivatalok működését felette megakasztja.

Erről a törvényhatóságot azon felhívással értesitem, intézkedjék, hogy részéről jövőre ajánlottan csak az oly fontosabb, vagy okmányokat tartalmazó levelek küldessenek, melyek esetleges reclamációinál szükséges, hogy azok további sor-sa nyomról-nyomra kimutatható legyen.

Budapesten, 1884. évi szeptember hó 13-án.

Tisza, s. k.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

H I R D E T É S E K.

H I R D E T É S !

Alírott tudatom a n. é. közönséggel, hogy az

„ANGOL“-szállodát átvettem,

a hol

KÉNYELMES VENDÉGSZOBÁK

a n. é. közönségnek rendelkezésére állnak.

továbbá

JÓ BOROKKAL és IZLETES ÉTELEKKEL szolgálók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

(21)2—4

Tisztelettel:

Offák Antal. vendéglős.

Szám: 7853.—1884. 1—3(282)

Árverési hirdetmény.

A hosszumezei tömegesített koresmajog gyakorlatát folyó évi november hó 5-én a szolgabírói irodában tartandó nyilvános árverezésen hasznobérbe fogom adni három évre. Az árverezési feltételeket alílirotnál lehet megtudni.

A járás szolgabírája

Csáki-Gorbón, 1884. okt. 9-én.

Vállya Ferencz,
sz.-bíró.

Eladó ház!

A Nagy-Király utcában,

a Galiszer Antal m. kir. pénzügyőri-biztos féle

házas-telek örök áron eladó.

Értekezhetni: SIMON LAJOS orvossal Deésen.

Czukrászat!

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek tudomására hozni, hogy Deésen a Lisch György czukrász és kávéház üzletét átvettem, s azt a saját nevem és felelősségem alatt folytatom.

Úgy a helybeli, mint vidéki megrendeléseket a legpontosabban és jótányos áron teljesítem s minden ermből arra törekszem, hogy a t. közönség becses pártfogására magamat méltóvá tegyem.

Teljes tisztelettel: KISS MIHÁLY.

Pályázhat

segédjegyzői állomásra alólirtohoz, s állomását azonnal el is foglalhatja egy oly józan-életű egyén, ki különösen az adóügyekben kellő jártassággal bír. **Fizetése 260 frt,** azonkívül pedig legalább mintegy **40 frt** mellékes jövedelemre számíthat. — Levélbeli megkeresésekhez az illető bizonyítványai is csatolandók. (276)

Magyar-Borzás. U. p. Kékes.

2--2 **Bakó Károly,** körjegyző

Szám: 6574,—1884.

2—3(277)

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint az 1868. évi XXXVIII. törvényezik 39-ik §-sa értelmében Péterháza községben kihasított s közös iskolai vagyont képező 1300 □ öl le-
gelő folyó évi október hó 27-ik napjának délelőtti 10 órájkor Szamosujvárt a szolgál-
bírói irodán tartandó nyilvános árverezésen a legtöbbet ígérőnek örökáron elfog adadni.

Árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzzül az árverés meg-
kezdése előtt letenni kötelesek.

A többi árverési feltételek az árverés napján lesznek megtudhatók.

A járás szolgabirájától

Szamosujvárt, 1884. október 2-án.

Br. Bánffy László, szolgabíró.

OLCSÓ!

Száraz tűzifa

nagyban és kicsinyben

kapható

Nikk Ferencz faraktárában a két-hid között. (263)4—10

Szám: 1071.—1884.

(285)

Árverési hirdetmény.

Kis-Borszó község mint erkölcsi testület tulajdonát képező 30 hold űs bükk-erdőben lévő idei bükk-makk termés, a köz-ségi képviselő-testület határozata alapján, Kis-Borszó község házánál 1884. évi októ-ber hó 23-ik napjának d. e. 10 órájkor a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverés útján elfog adadni. Kikiáltási ár 20 frtban o. é. állapítottatott meg.

Árverezni szándékozók tartóznak a ki-
kiáltási árnak 10%-át bánatpénzzül, az ár-
verés megkezdése előtt, az előjáróság ke-
zéhez letenni. A vételár azonnal lefize-
tendő..

Részletesebb árverezési feltételek Kis-
Borszó község házánál és Nagy-Ilondán a kör-
jegyzői irodán a hivatalos órák alatt bár-
mikor megtekinthetők.

A községi előjáráságtól

Kis-Borszón, 1884. évi október hó 10.

Furkovits Mihály,
körjegyző.

Vajda János,
községi bíró.

Szám: 8231.—1884.

2--3(278)

Pályázati hirdetmény.

A csáki-gorbói körjegyzői keretben le-
mondás következtében megürült segéd-kör-
jegyzői állomásra, — mely 150 frt évi fi-
zetés és 50 frt szállásbér javadalmazással
van egybekötve — ezennel pályázat nyit-
tatik.

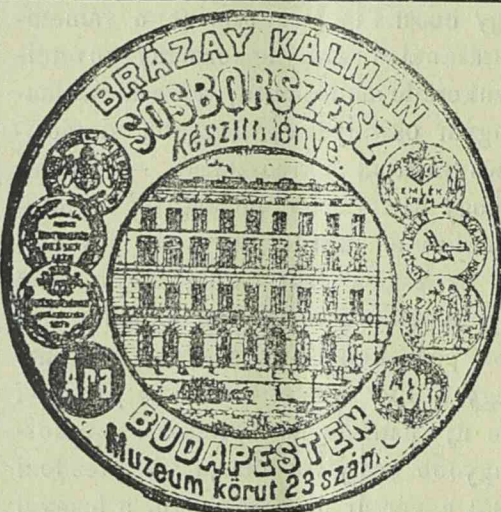
Felhivatnak mindazok, kik ezen állo-
mást elnyerni ohajtják, pályázati folya-
mód-
vényaikat, képességi-, honossági-, nyelvbeli
ismeretükről és eddig lévő szolgálatukról
bizonyítványaikkal felszerelve folyó évi ok-
tóber hó 30-ig hozzám beadni.

A választás folyó évi november hó
3-án délelőtt 10 órakor fog Csáki-Gorbó
községében a körjegyzői irodában megtar-
tatni.

A járás szolgabirájától

Csáki-Gorbón, 1884. október 6-án.

Vállya Ferencz,
szolgabíró.



FIGYELMEZTETÉS!

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalúlag kitüntett sósborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyzemet módosítom a arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén egyszersmind védjegyként a bndapesti iparkamaránál.

SÓSBORSESZ

gyors enyhítést eszközöl:

csúszos szaggyatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemszűköség, bénulások stb. stb. ellen. Fogtisztítószertül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára: egy nagy üveggel 80 kr., egy kis üveggel 40 kr.

BUDAPEST, IV., **BRÁZAY KÁLMÁN,** MUZEUM-KÖRÜT 23.

A bizományosok névsora:

Kapható: Demeter Béla, Nik Ferencz, Ehrenkauf Ferencz, Róth Pál, Kiss János, Munzát Pál. Göczi Károly.

1—3(286)

(116)15—20

külön árjegyzék mellett elvállaltatnak.

Temetések: halottas kocsi kísérettel együtt 25 ft, 40 ft, 70 ft, 100 ft, 150 ft, 200 ft és fejebb

KÉSZ HALOTTI CZIKKEKEL

BERENDEZETT RAKTÁRAKAL NAGYOBBITOTTA.

MINDENNEMÜ ERGZ-ES FAKOPORSOK ES MUKOSZORUKBOL

Egyszersmint értesitem a nagyérdemű városi és vidéki közönséget, hogy üzletemet egy egészen különálló

— Vidéki rendezések gyorsan és pontosan eszközölhetnek. —

és SZÖTTSEK kitűnő minőségben A DEESI SZÖVÖGYÁRBOL.

Butorkelmek, függönyök, ággyterítők, futó- és asztalszőnyegek,
Paplanyok, matrácok, chifongyolcsok, gyapott- és lenvásznak,
Csinvattok, kárpok és rövidárúkból gyári raktár. Továbbá elismert
jószágú férfi- és női keztyűk, asztalneműk, törölközők, kötények

Férfi gyapott ruhakelmek	2 ft-től 7 ft-ig.
Férfi posztó-kalapok	1 ft 50 krtól 5 ft-ig.
Férfi nyakkendők	50 krtól 2 ft-ig.
Férfi fehér- és színes ingek	80 krtól 3 ft-ig.
Férfi cipők	5 ft 50 krtól 7 ft-ig.
Férfi alsó ingek	1 ft 50 krtól 5 ft-ig.
Férfi alsó nadrágok	1 ft 50 krtól 3 ft-ig.
Férfi fuszélik	20 krtól 1 ft 50 krtól 50 krtól 3 ft-ig.
Férfi utazó sálók	50 krtól 3 ft-ig.
Férfi esőernyők	1 ft-től 12 ft-ig.

Női díszített kalapok	2 ft-től 15 ft-ig.
Női díszített " "	20 krtól 3 ft-ig.
Női felöltők	5 ft-től 50 ft-ig.
Női ruhakelmek	25 krtól 1 ft 50 krtól 50 krtól 5 ft-ig.
Női- és éanycipők	1 ft-től 6 ft 50 krtól 50 krtól 5 ft-ig.
Női vállkzzók (miederek)	80 krtól 5 ft-ig.
Női kez és schifon ingek	1 ft-től 5 ft-ig.
Női seijem ruhakelmek	1 ft-től 3 ft-ig.
Női hársz- és posztó kendők	50 krtól 15 ft-ig.
Női sima- és utázott barchettek	20 krtól 45 krtól 50 krtól 45 krtól 50 krtól 15 ft-ig.

FÉRFI-ES NŐI DIVATKERESKEDESEBEN DEESEN

P A P P J E N Ö

ES A LEGNAGYOBB VÁLASZTEKBAŊ KAPHATÓK

A TÉLI IDÉNYRE MEGJÖTT